

ZN-II.9532.6.2018.1

Pani
Katarzyna Najderek
Przewodnicząca
Powiatowego Zespołu do Spraw
Orzekania o Niepełnosprawności
ul. Wojska Polskiego 1
64-500 Szamotuły

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie art. 6c ust. 5 i 6 w związku z art. 6c ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 511, ze zm.) oraz § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 29), po przeprowadzeniu kontroli problemowej w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Szamotułach w dniach od 14 maja 2018 r. do 15 czerwca 2018 r. przez zespół kontrolujący w składzie: Bartosz Kamiński – Sekretarz Wojewódzkiego Zespołu, kierownik kontroli, Dorota Michalska – inspektor wojewódzki, Honorata Lewandowska – inspektor wojewódzki, Stanisław Jarmuda – członek Wojewódzkiego Zespołu, lekarz oraz Józef Solecki – członek Wojewódzkiego Zespołu, doradca zawodowy, działający na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego z dnia 09.05.2018 r. nr KN-II.0030.190.2018.1, której wyniki zostały zamieszczone w protokole z kontroli, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Usytuowanie organizacyjno-administracyjne Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Szamotułach nie budzi zastrzeżeń.

Baza lokalowa Powiatowego Zespołu, w której odbywają się badania i wywiady spełnia wymogi określone w § 24 i § 25 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1110, ze zm.).

Wszyscy członkowie Powiatowego Zespołu uczestniczący w posiedzeniach składów orzekających w okresie objętym kontrolą posiadali odpowiednie kwalifikacje oraz dokumenty je potwierdzające.

W trakcie kontroli zweryfikowano 50 losowo wybranych akt sprawy.

Przewodnicząca Powiatowego Zespołu co do zasady zgodnie z przepisem § 19 ust. 1 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, wyznaczała skład orzekający, w tym lekarza – przewodniczącego składu. Wyjątek stanowiły 2 sprawy, w których z uwagi na rodzaj schorzeń osoby orzekanej wskazane było wyznaczenie do składu orzekającego psychologa zamiast pracownika socjalnego. Ponadto, w okresie objętym kontrolą do składu orzekającego nie był wyznaczany pedagog, co jest niezgodne z § 20 pkt. 3 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu

niepełnosprawności gdyż w przypadku dzieci realizujących obowiązek szkolny do składu powinien być powoływany pedagog.

Zgodnie z przepisem § 33 pkt 2 ww. rozporządzenia dokonano wstępnej weryfikacji dokumentacji medycznej. Lekarz dokonujący wstępnej weryfikacji dokumentacji co do zasady określał specjalność przewodniczącego składu orzekającego. Jednak w 2 sprawach lekarz dokonujący wstępnej weryfikacji dokumentacji nie określił specjalności lekarza przewodniczącego składu orzekającego.

W sytuacji gdy lekarz dokonując wstępnej weryfikacji dokumentacji medycznej złożonej wraz z wnioskiem stwierdził, że jest ona niewystarczająca do wydania orzeczenia, Przewodnicząca Powiatowego Zespołu, zgodnie z § 6 ust. 5 ww. rozporządzenia zawiadamiała osobę zainteresowaną odrębnym pismem o konieczności jej uzupełnienia wraz z wyznaczeniem terminu złożenia brakującej dokumentacji, z pouczeniem, że nieuzupełnienie jej w określonym terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

Powiatowy Zespół zgodnie z przepisem § 7 ust. 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, zawiadamiał stronę o terminie rozpatrzenia wniosku nie później niż 7 dni przed dniem jego rozpatrzenia. Zawiadomienia zawierają pouczenie zgodne z przepisem § 7 ust. 6 ww. rozporządzenia, który nakłada na stronę obowiązek usprawiedliwienia swojej nieobecności w ciągu 14 dni od daty posiedzenia składu orzekającego pod rygorem pozostawienia sprawy bez rozpoznania.

Wszystkie sprawy były załatwiane terminowo, zgodnie z przepisem art. 35 i art. 36 Kodeksu postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1257, ze zm.). W przypadku nie załatwienia sprawy w terminie Powiatowy Zespół, zgodnie z art. 36 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz § 19 ust. 3 pkt 3 ww. rozporządzenia zawiadomił stronę o niezałatwieniu sprawy w terminie i wyznaczał nowy termin do jej załatwienia. Jednak w zawiadomieniu o niezałatwieniu sprawy w terminie i wyznaczeniu nowego terminu do jej załatwienia jako przyczynę niezałatwienia sprawy w terminie nie właściwie wskazano „dużą ilość wpływających wniosków”, gdyż powody organizacyjne nie mogą być okolicznością usprawiedliwiającą beczynność organu.

Analiza 15 ocen sporządzonych przez psychologa wykazała, że w 5 sprawach ustalenia zawarte w ocenie nie obrazują funkcjonowania osoby w sposób pozwalający na zaliczenie jej do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności a w 1 sprawie do znacznego stopnia niepełnosprawności, co stanowi naruszenie odpowiednio art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz odpowiednio § 29 i 30 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Ponadto, z 8 kontrolowanych ocen psychologicznych sporządzonych przez Panią Irenę Matuszewską 6 ocen było nieczytelnych, co uniemożliwiło odniesienie się do treści oceny.

Kontrola 14 ocen sporządzonych przez pracownika socjalnego wykazała, że większość ocen jest niespójna. Oceny nie zawierały zakresu ograniczeń, który uzasadniał podjętą przez pracownika socjalnego decyzję orzecniczą.

Kontrola 21 ocen sporządzonych przez doradcę zawodowego wykazała, że większość ocen została sporządzona poprawnie. W niektórych ocenach brakuje wskazania konkretnych ograniczeń zawodowych osoby orzekanej. Oceny w tym punkcie zawierają jedynie informacje o chorobach i dolegliwościach. Brakuje wskazania jakie funkcje organizmu niezbędne do pracy zawodowej uległy ograniczeniu. Niektóre oceny są niespójne i wewnętrznie sprzeczne.

Analiza merytoryczna 50 ocen sporządzonych przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego wykazała, że w 7 sprawach opis badania podmiotowego był niewystarczający, w 7 sprawach opis badania przedmiotowego był niewystarczający. W 28 sprawach opis zakresu i rodzaju ograniczeń występujących u osoby orzekanej był niewystarczający. W 4 sprawach przyznając wskazanie do uzyskania karty parkingowej ocena nie zawierała opisu wskazującego na znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się osoby orzekanej.

Ponadto, w 28 sprawach uzasadnienie oceny stanu zdrowia osoby orzekanej było niewystarczające.

W przypadku 6 spraw ustalając symbol przyczyny niepełnosprawności 04-O, w ocenie lekarza przewodniczącego składu orzekającego brak jest określenia stopnia obniżenia ostrości wzroku oraz ograniczenia pola widzenia.

Ponadto, orzeczenia zawierają wszystkie elementy dotyczące struktury prawnej określonej w § 13 ust. 1 i ust 2 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego.

W 1 sprawie lekarz przewodniczący składu orzekającego nie podpisał protokołu z posiedzenia składu orzekającego, co stanowi naruszenie art. 68 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z § 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności gdyż wszystkie osoby uczestniczące w czynności urzędowej powinny protokół podpisać.

We wszystkich sprawach poprawnie, zgodnie z przepisem § 13 ust. 5 ww. rozporządzenia, orzeczenia były doręczane nie później niż w terminie 14 dni od dnia posiedzenia składu orzekającego w sprawie wydania orzeczenia.

W związku z powyższymi ustaleniami, przekazuję następujące zalecenia pokontrolne:

1. Przyczynę niezakończono sprawy w terminie określać z uwzględnieniem faktu, że powody organizacyjne nie mogą być okolicznością usprawiedliwiającą bezczynność organu.
2. Sporządzając ocenę funkcjonowania społecznego, dołożyć starań by zawierała zakres ograniczeń, który ma wpływ na podjętą przez pracownika socjalnego decyzję orzeczniczą. W uzasadnieniu oceny należy wskazać ograniczenia funkcjonalne, udokumentowane w jej treści, pozwalające na wskazanie przesłanek kwalifikujących do odpowiedniego stopnia niepełnosprawności.
3. Oceny psychologiczne sporządzać w sposób czytelny, wyczerpujący i spójny, kwalifikując osoby do stopni niepełnosprawności zgodnie z przesłankami ustawowymi.
4. Oceny zawodowe sporządzać starannie. Należy wzmocnić argumentację w uzasadnieniach proponowanego stopnia niepełnosprawności. Wskazane jest podawanie konkretnych faktów i przesłanek kwalifikujących osobę orzekaną do określonego stopnia niepełnosprawności.
5. Oceny stanu zdrowia wypełniać w sposób pełny w każdym jej punkcie, a w szczególności poprawnie dokumentować stan zdrowia osoby orzekanej w zakresie opisu badania podmiotowego i przedmiotowego, opisu zakresu i rodzaju ograniczeń stwierdzanych u osoby orzekanej oraz wynikającego ze schorzeń opisu naruszenia sprawności organizmu osoby orzekanej. W przypadkach przyznania wskazania do uzyskania karty parkingowej w ocenie zamieszczać opis wskazujący na znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się osoby orzekanej.
6. Symbole przyczyny niepełnosprawności ustalać zgodnie z przesłankami określonymi w § 32 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.
7. Kwalifikować do określonego stopnia niepełnosprawności zgodnie z ustawowymi kryteriami określonymi w art. 4 ust. 1, 2, 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz zgodnie z § 29, § 30, § 31 ust. 1 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

8. W przypadku dzieci realizujących obowiązek szkolny do składu orzekającego wyznaczać pedagoga.
9. Zgodnie z § 33 pkt 2 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności lekarz dokonujący wstępnej weryfikacji dokumentacji zobowiązany jest określić specjalność przewodniczącego składu orzekającego.

Działając na podstawie § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, przekazuję niniejsze zalecenia pokontrolne, oczekując w terminie 30 dni od daty doręczenia wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia przez kierownika jednostki kontrolowanej o sposobie wykorzystania uwag i wykonania zaleceń pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.